

ΑΠΟΦΑΣΗ 6/ Π /1998
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ. Γ. Εμπορίου) την 9η Ιουλίου 1998, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.30 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος.

Μέλη: Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Μιχαήλ Φράγκος, κωλυόμενου του τακτικού μέλους κ. Νικολάου Παραθύρα,

Λεωνίδα Νικολούζος,

Κων/νος Ηλιόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυόμενου του τακτικού μέλους κ. Χαρίλαου Χάρακα,

Μελίνα Μουζουράκη,

Ηλίας Σουφλερός, κωλυόμενου του τακτικού μέλους κ. Δημητρίου Τζουγανάτου.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασεως ήταν ο έλεγχος της συγκέντρωσης μεταξύ των εταιριών **Arjo Wiggins Carbonless Papers Europe Limited**, αφενός και των θυγατρικών της **Bollore Technologies** εταιριών **Copigraph S.A.** και **Papeteries Du Lemman** αφετέρου, η οποία συμφωνήθηκε με τη γνωστοποιηθείσα την 3.6.1998 στη Γραμματεία της Ε.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β ν. 703/77 όπως ισχύει, από 20.5.1998 σύμβαση μεταξύ της πρώτης και της Bollore Technologies για την εξαγορά του συνόλου των μετοχών της Copigraph S.A και των αναφερομένων στη σύμβαση εμπορικών στοιχείων της Papeteries Du Lemman.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν: α) η κλητευθείσα εταιρία ARJO WIGGINS CARBONLESS PAPERS EUROPE LIMITED δια του πληρεξουσίου δικηγόρου της κ. Κων/νου Βαϊνανίδη και β) άνευ κλητεύσεως η εταιρία PAPETERIES DU LEMAN δια του πληρεξουσίου δικηγόρου της κ. Εμμανουήλ Μαστρομανώλη.

Στην αρχή της συζητήσεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας, κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε να μην απαγορευθεί η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι των εταιριών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της ανωτέρω συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 23η Ιουλίου 1998 ημέρα Πέμπτη, την οποία συνέχισε την 3η Αυγούστου 1998 ημέρα Δευτέρα, προκειμένου να λάβει απόφαση επί της ανωτέρω υποθέσεως. Κατά την διάσκεψη η Ε.Α. αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του

φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διетύπωσαν, εγγράφως και προφορικά, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των εταιριών, κατά την συζήτηση της υποθέσεως

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I.1. Η εταιρία με την επωνυμία Arjo Wiggins Carbonless Papers Europe Limited (στο εξής Arjo) εδρεύει στο Ηνωμένο Βασίλειο και αποτελεί εταιρία holding, θυγατρική ομίλου εταιριών του οποίου ηγείται η εταιρία Arjo Wiggins Appleton PLC. Η τελευταία δραστηριοποιείται σε παγκόσμια κλίμακα στην κατασκευή και εμπορία κάθε είδους χαρτιού, μεταξύ άλλων και χημικού αυτοαντιγραφικού χαρτιού, δηλ. χαρτιού αντιγραφής δια πίεσεως που δε χρειάζεται καρμπόν (στην αγγλική carbonless paper). Η Arjo διαθέτει το προϊόν της αυτό στην Ελλάδα είτε μέσω του αντιπροσώπου της Π. Σαμαρά είτε απευθείας σε τυπογραφεία. Ο κύκλος εργασιών της Arjo κατά το έτος 1997 ανήλθε στη μεν Ελλάδα σε 1.966.571.000 δρχ. (6.376.172 ECU περίπου), ενώ παγκοσμίως σε 1.475.670.000.000 δρχ. (4.784.540.000 ECU).

2. Η εταιρία με την επωνυμία Bollore Technologies (στο εξής Bollore), κυρία του συνόλου των μετοχών της Copigraph S.A., εδρεύει στην πόλη Malesherbes της Γαλλίας και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία πλαστικών φιλμ και χάρτου. Μεταξύ άλλων η εταιρία δραστηριοποιείται, μέσω της εξαγοραζόμενης Copigraph και των θυγατρικών αυτής (Copigraph GmbH στη Γερμανία, Copimaxi Spain στην Ισπανία, Maxicopie UK στο Ηνωμένο Βασίλειο, Fitrap Copigraph Portugal, Comercio Papeis Graficos Lda στην Πορτογαλία) και της άλλης θυγατρικής της, της Papeteries du Lemman και στην κατασκευή και εμπορία χημικού αυτοαντιγραφικού χαρτιού. Ο κύκλος εργασιών της Copigraph και των θυγατρικών αυτής στην Ελλάδα, ο οποίος πραγματοποιείται από πωλήσεις μέσω Γαλλίας, για το έτος 1997 ανήλθε στο ποσό των δρχ. 209.773.000 (680.000 ECU περίπου) ενώ ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της εταιρίας για το ίδιο έτος στο ποσό των δρχ. 21.464.300.000 (69.593.424 ECU).

3. Εξάλλου, όσον αφορά την Papeteries du Lemman, πρόκειται για θυγατρική εταιρία της Bollore, η οποία παράγει χημικό αυτοαντιγραφικό χαρτί, λεπτά χαρτιά και χαρτιά για τσιγάρα. Για το έτος 1997 η εταιρία πραγματοποίησε παγκόσμιο κύκλο εργασιών ύψους 1.296.800.000 δρχ. (4.204.602 ECU), στην Ελλάδα, ωστόσο, δεν είχε καθόλου πωλήσεις, ενώ κανένας από τους πελάτες που η εταιρία αυτή μεταβιβάζει με την υπό κρίση σύμβαση στην Arjo δε δραστηριοποιείται στην ελληνική αγορά.

II. Στις 20.5.98 υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ των εταιριών Arjo Wiggins Carbonless Papers Europe Limited, Bollore Technologies και Papeteries du Lemman σύμφωνα με την οποία η δεύτερη πωλεί στην πρώτη το σύνολο των μετοχών της θυγατρικής της εταιρίας Copigraph S.A., ενώ η τρίτη πωλεί στην πρώτη ορισμένα από τα εμπορικά περιουσιακά της στοιχεία που αφορούν το παραγόμενο απ' αυτήν χημικό αυτοαντιγραφικό χαρτί και ενδιάμεσα για το χαρτί αυτό προϊόντα και συγκεκριμένα τον περιγραφόμενο στη σχετική σύμβαση κατάλογο πελατών του προϊόντος αυτού ούτως ώστε η Arjo να την διαδεχθεί στη δραστηριότητά της

αυτή. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της σύμβασης, η εξαγοράζουσα έχει τη δυνατότητα να υποκατασταθεί στην εξαγορά από οποιαδήποτε θυγατρική εταιρία της μητρικής Arjo Wiggins Appleton PLC. Στη σύμβαση περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, ρήτρα μη ανταγωνισμού και συγκεκριμένα η δέσμευση της Bollore να μη δραστηριοποιηθεί επί πέντε έτη στους τομείς του χημικού αυτοαντιγραφικού χαρτιού ή ενδιάμεσων αυτού προϊόντων στις χώρες στις οποίες είχαν τα τρία τελευταία έτη δραστηριότητα η μεταβιβαζόμενη Corigraph και οι θυγατρικές της, καθώς και αντίστοιχη δέσμευση της Papeteries. Η ολοκλήρωση της πώλησης τελεί υπό την προϋπόθεση της λήψης των απαραίτητων εγκρίσεων από τις αρχές ανταγωνισμού των χωρών του Βελγίου, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Πορτογαλίας, της Ισπανίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ελλάδας.

III. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδ. β Ν. 703/77 όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Με την υπό κρίση συμφωνία εξαγοράς, η Arjo αποκτά το σύνολο των μετοχών και αποκτά τον πλήρη έλεγχο της Corigraph, καθώς και η δραστηριότητα της Papeteries που αφορά το χημικό αυτοαντιγραφικό χαρτί, δημιουργείται συνεπώς οριζόντια συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2β, η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

IV. Η σχετική αγορά περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους, ενώ η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρίες Arjo, Corigraph και Papeteries du Lemay δραστηριοποιούνται όλες στο χημικό αυτοαντιγραφικό χαρτί, το οποίο χρησιμοποιείται για την παραγωγή αντιγράφων χωρίς τη χρήση καρμπόν. Από την κατασκευή του, που συνίσταται σε μικροκάψουλες με χρώμα επί της επιφάνειας του προς αντιγραφή εγγράφου, οι οποίες με πίεση σπάνε ώστε με χημική αντίδραση αντιγράφεται το κείμενο του εγγράφου αυτού στις επόμενες σελίδες, το χαρτί αυτό χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο σε συνδυασμό με εκτυπωτή ακίδος για την τήρηση αρχείων, δελτίων αποστολής, τιμολογίων, αποδείξεων πληρωμής κλπ. Υποκατάστατο προς το χαρτί αυτό είναι το φύλλο καρμπόν χρησιμοποιούμενο σε συνδυασμό με το κοινό φύλλο χαρτιού, του οποίου, ωστόσο, η χρήση είναι περιορισμένη.

Κατά συνέπεια σχετική αγορά προϊόντος είναι αυτή του χημικού αυτοαντιγραφικού χαρτιού, ενώ ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται η ελληνική επικράτεια.

Όσον αφορά τα μερίδια αγοράς, από τις εκτιμήσεις και τα στοιχεία που συνέλεξε μετά από έρευνα η Γραμματεία της Επιτροπής, τις εκτιμήσεις και τα λοιπά στοιχεία που προσκόμισαν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις για το έτος 1997, προκύπτει ότι το μερίδιο της Arjo στη σχετική αγορά ανέρχεται περίπου στο 21% και της Corigraph στο 6%, ενώ η

Papeteries, όπως αναφέρεται παραπάνω, δεν πραγματοποιεί πωλήσεις στην Ελλάδα, άρα συνολικά στο 27%.

Συνεπώς, η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση και σε προληπτικό έλεγχο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4β παρ. 1 και 4γ του ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληρούται η πρώτη προϋπόθεση υπαγωγής της συγκέντρωσης στη διαδικασία του προληπτικού ελέγχου του άρθρου 4γ ν. 703/77, καθώς το μερίδιο που συγκεντρώνουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στην αγορά του χημικού αυτοαντιγραφικού χαρτιού (27%) υπερβαίνει το κατώτατο όριο του 25% που προβλέπεται από το νόμο στην παραπάνω διάταξη.

Με την υπό κρίση εξαγορά της Copigraph και του πελατολογίου της Papeteries du Leman από την Arjo, η τελευταία ενισχύει τη θέση της στην αγορά του χημικού αυτοαντιγράφου χαρτιού, αυξάνει την πελατειακή της βάση και εμπλουτίζει την ποικιλία των προϊόντων της σε μία αγορά που χαρακτηρίζεται σήμερα από αρκετά έντονο ανταγωνισμό χωρίς πάντως να μεταβάλει αισθητά τις υφιστάμενες συνθήκες ανταγωνισμού και πολύ περισσότερο χωρίς να επιφέρει σε αυτές κάποια δυσμενή επίπτωση, ενώ η παραπάνω αναφερόμενη (υπό II) ρήτρα μη ανταγωνισμού για πέντε έτη κρίνεται αναγκαία για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

Συγκεκριμένα, στην Ελλάδα δεν παράγεται χημικό αυτοαντιγραφικό χαρτί, ωστόσο, δραστηριοποιείται μεγάλος αριθμός πολυεθνικών εταιριών με σημαντικά μερίδια, όπως η γερμανική Papeir Fabrik August Koehler AG η οποία παράγει και εμπορεύεται αυτοαντιγραφικό χαρτί με το σήμα Reacto και αντιπροσωπευόμενη στην ελληνική αγορά από την Φωτούλα Πάτζη έχει μερίδιο 20%, οι ισπανικές Papeleteria Guipurcoana De Zicunaga S.A. και Sarrio/Torras Papel S.A. με μερίδια αγοράς 18% και 15% αντίστοιχα, η γερμανική Zanders με μερίδιο 10%, η σουηδική Stora Carbonless Paper GMBH αντιπροσωπευόμενη στην Ελλάδα από την εταιρία ΕΡΡΙΚΟΣ ΑΡΡΩΝΕΣ ΑΕ με μερίδιο αγοράς 6% και άλλες. Πάντως, η χρήση του χημικού αυτοαντιγραφικού χαρτιού που συνδυάζεται με τους εκτυπωτές ακίδος εκτιμάται, σύμφωνα με μελέτη του 1997 της Cap Ventures αλλά και εκτιμήσεις άλλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα στο προϊόν αυτό, βαίνουσα στην μεν ελληνική αγορά για τα επόμενα πέντε χρόνια αυξανόμενη κατά ποσοστό περίπου 8%, ωστόσο στο μέλλον και ήδη σήμερα σε παγκόσμια κλίμακα φθίνουσα, καθώς σε πολλές από τις χρήσεις στις οποίες μέχρι σήμερα το χαρτί αυτό εξυπηρετούσε τους καταναλωτές, όπως για παραγωγή απλών αντιγράφων για αρχειοθέτηση ή διανομή στοιχείων και πληροφοριών σε πολλαπλούς παραλήπτες, δεν προτιμάται πλέον, αλλά έχει αντικατασταθεί από την μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή απευθείας παραγωγή πρωτοτύπων με εκτυπωτές μελάνης (ink-jet) και λέιζερ ή την ηλεκτρονική αποθήκευση και αποστολή εγγράφων χωρίς καν εκτύπωση σε χαρτί (σύστημα EDI ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μέσω του διαδικτύου) ή την παραγωγή αντιγράφων σε cd-roms.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει ότι η γνωστοποιούμενη συγκέντρωση μεταξύ των εταιριών ARJO WIGGINS CARBONLESS PAPERS EUROPE LIMITED αφενός και COPIGRAPH S.A. και

PAPETERIES DU LEMAN αφετέρου, δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσης της.

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε την 31η Αυγούστου 1998.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η συντάκτρια της απόφασης

Μελίνα Μουζουράκη

Ο Πρόεδρος

Σταύρος Αργυρόπουλος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου